

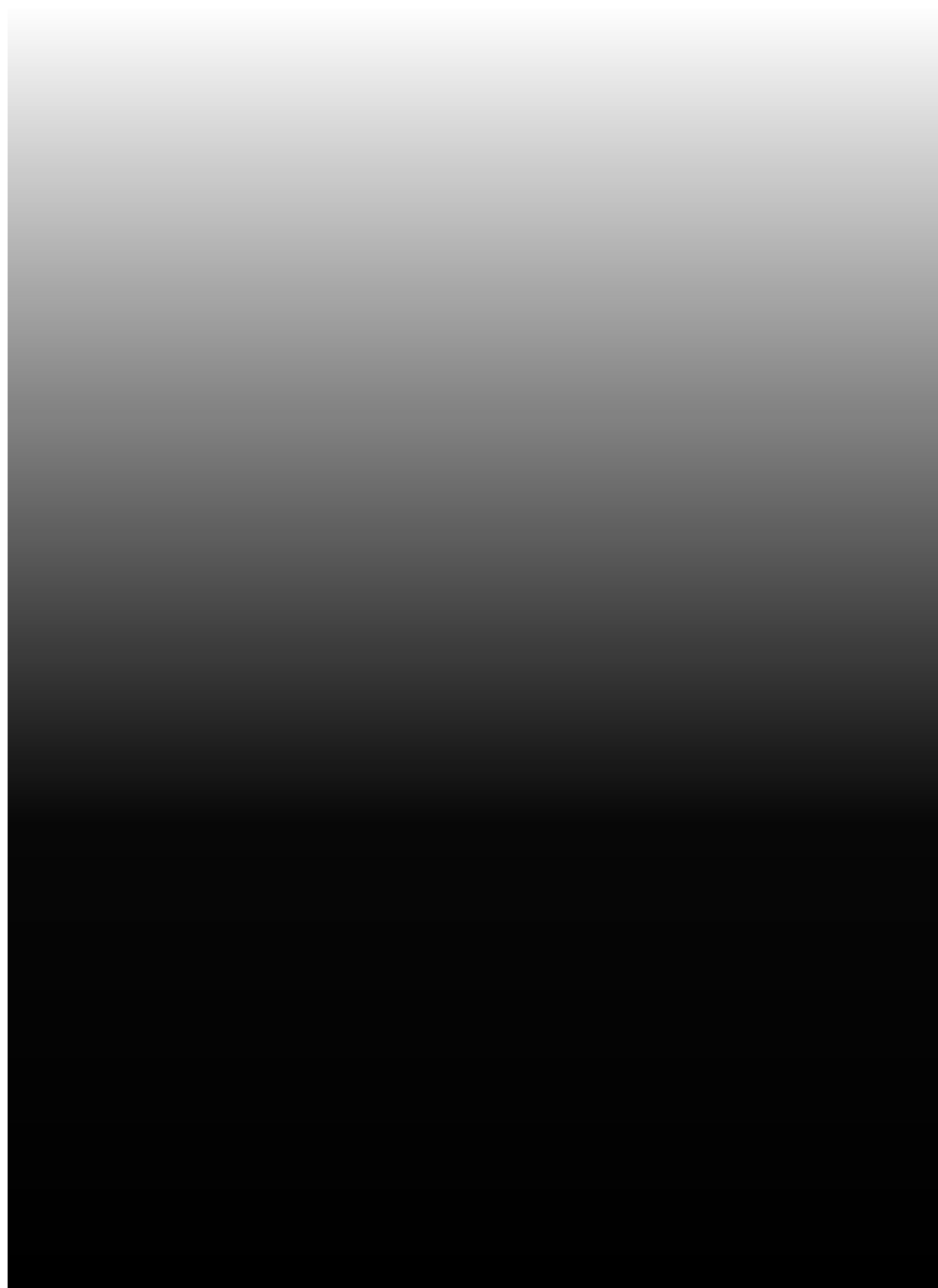

Kyaw Thet Paing

အဓိပ္ပါယ်များပျောက်ဆုံး နှင့် အစ္စလာမ်

ကျနော့်အဆိပ်၊ ကျနော့်ဖြေဆေး

YUSUF PONDER'S

ယုဆုဖ် ပွန် - Yu Sha

အဓိပ္ပါယ်များပျောက်ဆုံးခြင်း
နှင့် အဓိပ္ပာယ်
ကျဆုံးအဆိပ်၊
ကျဆုံးဖြေဆေး
မှ စာရေးသူ၏ ဘဝဇာတ်ကြောင်း

**Islam & Nihilism: My
Poison & My Cure**

By Yusuf Ponders

ABOUT YUSUF PONDERERS

Yusuf is a researcher and sapience institute's 1st class B.A. In philosophy. His focus has mainly been on Islamic philosophy, which he wrote a dissertation and made many videos on.

He runs a YouTube channel called "pondering on Islamic philosophy and theology. He is also a co-host on the up YouTube channel called "pondering on Islamic philosophy" as regularly featuring on many other da'wah channels.

Yusuf embraced Islam in 2014 and has since then been studying Islamic shaykh. He hopes to continue these studies alongside his research.

စာရေးသူ၏ အမှာစာ

နိဒါန်း

ကမ္ဘာပေါ်မှာ လူတော်တော်များများဟာ
စိတ်ကျဉ်းရောဂါ ခံစားနေကြရပါတယ်။ ကျွန်ုပ်တို့အတွက်
သုတေသနပြုနေတဲ့အခါမှာ ရှေးဟောင်းကျမ်းဂန်တွေကို
ကိုယ်ကိုယ်ကိုယ် အဆုံးစီရင်တဲ့အထိ
ရွေးချယ်တတ်ကြတယ်။ အရာအားလုံးဟာ
အမြဲတမ်းတော့ တစ်ခုတည်းတည်းပဲ။
အမြင်သဘာဝထား ဖြစ်တဲ့ နှစ်ဘက် (သို့) နှစ်ဘက်
(Nihilism) နဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့
လေ့လာသုတေသန လုပ်နေချိန်မှာ သူတို့ ဒီလို

ဝေဒနာခံစားနေရပါတယ်ဆိုပြီး ကျနော်ဆီ
ဆက်သွယ်ရင်ဖွင့်လာသူတွေ အများကြီးရှိခဲ့တယ်။
ဒီ အဓိပ္ပါယ်အရသာပျက်ခြင်းရောဂါ 'နီဟိလစ်ဇင်'
ဆိုတာ ကျနော်နဲ့ ရင်းရင်းနှီးနှီး ရှိနေတဲ့ အရာပါ။
ကိုယ့်တိုင် နဖူးတွေဒီးတွေ ကြိုကြိုက
ဖြတ်ကျော်ခဲ့ရရုံတင်မက၊ ကျနော်အနီးကပ်
ဝတ်ဝန်းကျင်ကသူတွေကိုလည်း ဒီခံစားချက်ရဲ့
သားကြောင်အဖြစ်နဲ့ နာကျင်နေတာကို
တွေ့မြင်ခဲ့ရတာပါ။ ဘုံဝလောကကြီးကို
လမ်းကြည့်လိုက်ရင် မြေမှုန့် ဖုန်မှုန့်တွေကလွဲပြီး
ဘာကိုမှမတွေ့ရတော့သလိုမျိုး၊
မှောင်မိုက်လွယ်တင်းနေတဲ့ လေဟာ ပြင်ကြီးကိုပဲ
စိုက်ကြည့်နေရသလိုမျိုး ခံစားချက်ကို ကျနော်
ကောငဲ့ကောငဲ့သွပ်တယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ ဒဏ်တွေ၊
အခက်အခဲတွေကို ကိုယ့်ရဲ့ မှီအစီအစဉ်ပြီး
တွေ့ကြည့်မလိုက်ရင် ဒါတွေက ဘာကြောင့်များ
ရှိနေတာလဲ၊ ဘာကြောင့်များ ဒီလိုနာကျင်စေတာကို
ဒီလောကအထိ ဖြတ်သန်းနေတာလဲဆိုတာကို
ဘယ်လိုမှ အကြောင်းပြချက်ရှာမရ၊
အချိတ်အဆက်မတွေ့ နားမလည်နိုင်ဖြစ်ရတဲ့
ခံစားချက်မျိုးပေါ့။ ကိုယ်တွေ့ ကြုံ ဖြတ်သန်းခဲ့ရသမျှ
အားလုံးဟာ ရည်ရွယ်ချက်ကင်းမဲ့နေပြီး၊
ဥာအဓိပ္ပာယ်မဲ့ မရှိဘူးလို့ မြင်ရတာပါ။
ဒီမျှော်လင့်ချက်မဲ့မှုရဲ့ ဒဏ်တွေနဲ့ ရင်ဘတ်တွင်း
နုလုံးသားတစ်ခုလုံး ကြေမှု မတိတ်
ထဲထောင့်ခွဲရဲ့လုံခြုံမှုမရှိတာမျိုးကို
ကျနော်ကိုယ်တိုင်လည်း ကြုံဖူးခဲ့ရပါတယ်။
ကျနော်ဟာ ပြင်းထန်တဲ့ စိတ်ကျရောဂါနဲ့
လူတွေကြားထဲ မဝင်ရတဲ့ စိတ်သွေးက ဖုန်းမ (social
anxiety) တွေကို ခံစားခဲ့ရပြီး၊ အဲ့ဒီဒဏ်တွေကြောင့်ပဲ
အဝေးတစ်နေရာ ကို ထွက်ပြေးခဲ့တယ်။
နောက်ဆက်ပြီး၊ နှစ်အတော်ကြာအထိလည်း

တစ်ဦးတည်းကတည်း၊ တသီးတသန့်ပဲ နေခဲ့တယ်။
 အခုဒီခေါင်းစဉ်နဲ့ အကြောင်းအရာကို
 ကိုင်တွယ်ဆွေးနွေးချင် စိတ်
 ဖြစ်ပေါ်လာရတာကိလည်း ကျနော်ဘဝဇာတ်ကြောင်းနဲ့
 ဆွဲကပ်နေလို့ပါပဲ။ ဒါ့ကြောင့်မို့
 ဒီစာတုတ်ကယ့်ကောင်းလွန်းတဲ့ အကြောင်းအရာကို
 ကျနော် ဘာကြောင့် ရေးသားဆွေးနွေးနေရတယ်
 ဆိုတာကို စာရှုသူကို နားလည်နိုင်စေဖို့အတွက်
 ကျနော်ဘဝ ဇာတ်ကြောင်းလေးကို အရင်ဆုံး
 ဝေမျှလိုက်ပါရစေ။

ကျနော် ဘယ်သူလဲ?

ကျနော်ကို အင်္ဂလန်မြောက်ပိုင်း၊
 မန်ချက်စတာမြို့အစွန်က မြို့ငယ်လေးတစ်ခုမှာ
 မွေးဖွားခဲ့တယ်။ ကျနော်အဖေမှာ သူမအမိက
 သီးနှံအရွယ်တည်းက ပိုလန်နိုင်ငံကနေ ဒါမြို့ကို
 ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့တာဖြစ်ပြီး၊ ကျနော်အဖေကတော့
 အမေန်တို့ပြုံး နောက်မ ဂလပ်စတီ (Glasgow)
 မြို့ကနေ ပြောင်းလာခဲ့တာပါ။ အမေတို့မှာ
 သားသမီးသုံးယောက် ရှိတယ်။ အကြီးဆုံးက ကျနော်၊
 ပြုံးတော့ ကျနော်ညီ၊ အငယ်ဆုံးက ညီမလေးပေါ့။
 ကျနော်တို့က ခရစ်ယာန်ကက်သလစ်ဘာသာဝင်တွေအဖြစ်
 ကြီးပြင်းခဲ့၊ ရေနံစုရှင်ပြုခဲ့၊ မဂ်လာခဲဖွယ် (Holy
 Communion) သီးဆောင်ခဲ့ သူတွေပါ။
 ကက်သလစ်ကျောင်း၊ ချစ်ချ်ကျောင်းနဲ့ ပိုလန်
 တူနက်နေကျောင်းတွေလည်း တက်ခဲ့တယ်။
 ဝန်ထမ်းအမေရာမှာ ကြီးပြင်းခဲ့ရတာဖြစ်ပြီး
 ချမ်းသာတဲ့အသိုင်းအဝိုင်းက မတူတဲခဲပါဘူး။
 ကျနော်အဖေက တကယ့်ကို

ရာဇဝေကျေးမေးနိုင်တဲ့သူပါ။ အမေက စားသောက်ဆိုင်
 တေရဲ့ အလုပ်တွေ အများကြီးလုပ်တယ်။
 အလုပ်ချိန်နဲ့ဆက်သွယ်ပြီး ကျန်းမာတဲ့အတွက်
 လူအုပ်သမားက ပြည့်ဆည်းပေးခဲ့တယ်။ အဖေကတော့
 အလုပ်မဟုတ်ပါဘူး။ ဘန်းဖြူစွဲနေ ပြီး ထောင်ထဲ
 ဝင်ချင်တာကလည်း လုပ်နေသူ။ ကြမ်းတမ်းတဲ့
 ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကြီးပြင်း လာရသေး။ ဒါတော့ပဲ
 ကျန်းမာတဲ့ ကျန်းမာတဲ့ ခံနိုင်ရည်ကြမ်းကြမ်းနဲ့
 ကြီးပြင်းစေချင် စိတ်ရှိခဲ့တာဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ အဖေက
 ကျန်းမာတဲ့ ငယ်ငယ်လေးကတည်းက ထိတ်
 လန့်သည့်ဖုရပ်ရင်တွေ ကြည့်ခိုင်းတယ်။ The
 Exorcist ကနေ The Omen တို့၊ The Children of
 the Corn တို့အထိ အစုံပါပဲ။ အဖေ အမေမှာရှိနေပြီး
 ဘန်းကင်း လွန်းဆန်းနေချိန်တွေမှာ ဆိုရင်
 ကျန်းမာတဲ့ "သတ္တိရှိလာအောင် လုပ်ပေးမိ" ပဲ စိတ်
 အားထက်သန်နေတာ။ အမေကတော့ ပြောင်းပြန်
 အရမ်းကို ဂရုစိုက်တတ်တယ်။ ချစ်ခင်
 ကြင်နာတတ်တယ်။ အဖေကတော့
 အမေ့ဆက်ဆံပုံကြောင့် ကျန်းမာတဲ့
 ပျော့ညံ့ကန်လိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်နေတာမို့
 သိပ်မကျေနပ်ပါဘူး။ လောကကြီးက
 အန္တရာယ်များတာမို့ ကျန်းမာတဲ့က ယောက်ျားပဲသနော့
 လိုတယ်တဲ့လေ။

အချိုးအကွေ့

ကျန်းမာတဲ့ အသက် ကိုးနှစ်အရွယ်မှာ အဖေက
 ဘန်းဖြူလန့်ပြီး ဆုံးပါးခဲ့တယ်။ အဖေ ဆုံးပြီးနောက်
 သုံးရက်အကြာမှာပဲ ကျန်းမာတဲ့မလေးကို
 မေးဖူးတာပဲ။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့ဆုတာ
 ကျိန်း မှတ်ဉာဏ်ထဲ စွဲထင်နေတဲ့ နေ့တစ်နေ့ပေါ့။

အဲဒီနေ့တု အဖေဆုံးတဲ့နေ့ဖြစ်သလို၊ ဘုရားသုခင်နဲ့
ကျန်ကျန်ကြားမှာ မကျေလို့ညမတော့ စတင်ခဲ့တဲ့
နေ့တစ်နေ့လည်း ဖြစ်တယ်။ အဲဒီနေ့ မနက်တိုက်
ကျန်တုတ်ညအကုန်ခိုယောတ အပ်ရာထိ ခွေပြေး
အပ်ချင်ယောင်ဆောင်နေခဲ့ကြတာ။
ကျောင်းဖွင့်ရက်ဆိုတာကို အမေတို့က မေသားပြီး
လာမနားကြတာလို့ပဲ ကျန်တို့က ထင်နေတာလေ။
အောက်ထပ်မှာ လူသိတော့ ဆူညံနေတာတို့
ကြားနေရတာမို့ ကျန်တို့က စောင့်ကြည့်ပန်းပြီး
ရယ်ချင်နေတာ ကို မိနည်းအောင်ထားခဲ့ရတာ။
ကျောင်းတစ်ရက် ပျက်ရတော့မယ်ဆိုပြီး ကျန်တို့
ပျော်နေခဲ့တာ။ အဖေမို့က ဆွေမျိုးတွေလည်း
အိမ်ကုရောက်နေကြတယ်ဆိုတော့ အိမ်မျိုးတွေနဲ့အတူ
အိမ်မှာနေရတော့မယ်ဆိုပြီး စိတ်လှုပ်ရှားနေခဲ့ကြတာ။

မနက် နာရီ
ကျောင်းဝင်တံခါးပိတ်သားချိန်လောက်
ဇွှတ်ကတဲအခါမှာ ကျန်တို့ ညှိကိုနှစ်ယောက်
မသားစန့်အတူ အိမ်မှာပျော်ကြစို့ အဆင်သင့်ဖြစ်နေတဲ့
အပျိုးကြီးတွေ နဲ့ လှေကားပေါ်ကနေ
ခုန်ပေါက်ဆင်းလွှာခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် အောက်ထပ်တို့
ရောက်တော့ အမိထဲမှာ သူမမီးတွေ အများကြီး
ရောက်နေတာ သိလက်ရတယ်။ မသားစိတ်တွေအပြင်
ရဲတွေ၊ သူနာပြုတွေနဲ့ အမဲနန်းချင်းတွေပါ ရှိနေတယ်။
ကျန်တို့ နားမလို့ညနင်ဘဲ တွေဝေသားတယ်။
ဘာတွေဖြစ်နေလဲဆိုတာ မခန့်မှန်းတတ်တော့ဘူး။
ကျန်တို့အဖေ ကိုယ်ဝန်ကြီးနဲ့ ငယ်နေတာတို့
မြင်လက်ရတာတော့ မတူမသေးတယ်။
ဖြစ်ပျက်နေတာတွေကို မမြင်ရလေအောင်
ကျန်တို့ကို အနီတစ်ယောက်က အခန်းထဲကနေ
ခေါ်ထုတ်သွားခဲ့တယ်။ ဒီနောက် ကျန်တို့က
ဇွှတ်ကားပေါ်မှာ ထိုင်နေတာ။ အမေကတော့
ငါလဲနဲ့နေတာမို့ စကားတောင် မပြောနိုင်ရာဘူး။ အမေ
ကျန်တို့ကို တစ်ခုခုပြောချင်နေပုံရပေမယ့်

ဘာမှမပြောနိုင်ခဲ့ဘူး။ ကျနော်တို့ အစားရောက်လာပြီး
လူတစ်ယောက်က ပြောတယ်။

"မင်းတို့ အဖေ ဆိုးသွားပြီ" တဲ့။

ကျွန်းစကားတွေလည်း
ဆက်ပြီးပြောနေသေးတာ သေချာပေမယ့် အဲဒီစကား
တစ်ခွန်းကလဲလို့ ကျန်တာ ဘာမှမသိတော့ဘူး။
ကျနော် ဘယ်လိုတုံ့ပြန်ရမှန်း မသိတော့ဘဲ
သေချာပေမယ့် အမေကသာ
ငေးစက်ကြည့်နေခဲ့ရတာ မှတ်မိပါတယ်။ တကယ်တမ်းလဲ
ဘယ်လူလွှဲကလဲမသိရဘူးလည်း သေချာမသိဘူး။
ဤကယ်ကြီးပါလို့ လည်း မခံစားရဘူး။ ခဏအကြာမှာ
ဦးလေးတစ်ယောက်က ကျနော်တို့ကို သန့်အပ်
စကောတလန် ခေါ်သွားလို့ဆိုတာကြောင့်
အဝတ်အစားတွေ ပြင်ဆင်ထုပ်ပိုးဖို့ လုပ်ရ
ပါတော့တယ်။

ကျနော် အဝတ်တွေကို တစ်ယောက်တည်း
ထုပ်ပိုးပြင်ဆင်နေရင်း၊
စတုတ္ထဘယ်လိုခံစားရမှန်းကောင် တွေးမနေမိဘဲ
အချိန်မှာပဲ လက်ရှိဖြစ်ရပ်မှန်ကို တစ်စုံ
သဘောပေါက်စ ပြုလာတယ်။ ဘုရားသခင်ကို ကျနော်
စွဲပြီး ဒေါသထွက် လာတယ်။ ကျနော်တို့အပေါ် ဘုရား
ဒီလိုမျိုးကြီးလိုပဲရက်တာလဲလို့ ဘုရားသခင်ကို
မေးခွန်းထုတ်အပြစ်တင်ခဲ့တာကို
မှတ်မိနေပါသေးတယ်။ ဆိုးပါးချိန်မှာ
အဖေအသက်က ၃၃ နှစ်ပါ။ အခု ဒီစာကို
ရေးနေတဲ့ကျနော်နဲ့ ရွယ်တူပဲပေါ့။

ဒီလိုနဲ့ အဖေတို့ အဖေအမေရဲ့ နံဘေးမှာ မြှုပ်နှံဖို့
စကောတလန်အထဲ သယ်ယူသွားခဲ့ကြတယ်။
နာရေးနက်ဆက်ပဲမှာ ကျနော် အဖေနံဘေးကပ်ပြီး
ရပ်နေရင်း၊ အိန္ဒိယခေတ်မှာ အဖေရဲ့ လက်ကို

ဖမ်းစုပုံကိုင်ခွဲထားရင်းနဲ့ စကားတူတတ်တတ်
ပြောခွင့်ရဲ့ခွဲတာကို မှတ်မိနေဆဲပါ။ ပြန်နီးပါကော
အဖေရယ်လို့ တောင်းဆိုနေရင်းနဲ့
အဖေ့နဖူးအေးအေးကို နှိပ်နှိပ်ခွဲတာ မှတ်မိနေဆဲပါ။
သက်မဲ့ခန္ဓာတွေအပေါ် လိမ်းကြီးလေ့ ရှိတဲ့ ဆေးရည်ရဲ့
ထူးဆန်းဆန်းအနံ့ ကုလည်း မှတ်မိနေဆဲပါ။
အဖေ့ရဲ့ နံဘေးကနေ ထွက်ခွာဖို့
အချိန်တော့တော့ ကျနော် ငြင်းဆွန်ခဲ့သေးတယ်။
လူတွေကလည်း အခန်းထဲ ဝင်လှက်ထွက်လှက်နဲ့
အရိအသေလာပေးနေကြတယ်။

ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီးတစ်ဦးက
အဖေ့အနားမှာလာရတုန်း တရားဟောပါတယ်။
အဲဒီအချိန် မွေးကင်းစည်မလေးကို ပေးချီထားတဲ့
အမွေရဲ့ ပုံရိပ်ဟာ ကျနော်မှတ်ဉာဏ်ထဲ
ခံထင်နေတုန်းပါပဲ။ အဖေ့ရဲ့အခေါင်းကို မြေတွင်းထဲ
နေရာချနေတာကို မှတ်မိနေသေး သလို့၊
မလှုပ်ပါနဲ့ဆိုပြီး ကျနော် အော်ဟစ်နေခဲ့တာကိုလည်း
မှတ်မိနေဆဲပါ။ ဒီပုံရိပ်တွေအားလုံးဟာ ကျနော်ရဲ့
အာရုံမြင်လာအထက် ကြည်လင်ပြတ်သားစွာနဲ့
ပေါ်ထင်နေတုန်းပါပဲ။ အရောင်တွေပင်
လွင်မပျယ်သေး။ လူတွေ၊ နေရာတွေကလေးက
ခံစားချက်တွေဟာလည်း ပေါင်းနွမ်းသားခြင်းမရှိဘဲ
လတ်ဆတ်နေဆဲပါ။ ဒီအခိုက် အတန်တွေဟာ
ချောမွေ့လွယ်ကူတဲ့ အတွေ့အကြုံတစ်ခု
မဟုတ်ခဲ့ပါဘူး။ သူ့နောက် ပိုင်းမှာလည်း
နုစပ်ပေါင်းများစွာကြာတဲ့အထိ မသားစုအတွင်းမှာရော၊
ရင်းနှီးတဲ့ သူငယ်ချင်းတွေအတွင်းမှာပဲ
အပြုံးထင်ခဲ့တာသွားကြသတဲ့ကို ကျနော်တို့
ကြုံဖူးနိမ့်နိမ့် စွာ နှုတ်ဆက်ခဲ့ကြရတယ်။
အရက်ကြောင့်၊ အဆိုးစိရင်တာကြောင့်၊ မူးယစ်ဆေး
လန့်တာကြောင့်၊ အသက်အရွယ်ကြောင့် စတဲ့
အကြောင်းမျိုးစုံတွေနဲ့ ဆုံးရှုံးခဲ့တာသွားမှု တွေကို
ကြုံဆုံခဲ့ကြရတယ်။

ဘာသာတရားများကို နှုတ်ဆက်ခြင်း

နှောင့်တော့ ကျနော်တို့ ချစ်ချ်ကျောင်း
မတက်ဖြစ်တော့ဘူး။ ကျနော်တို့လည်း
ဘာသာရေးမနှယ်တဲ့ သာမန်ကျောင်းတိုက်
ပြောင်းတက်ခဲ့ရတယ်လေ။ ဒီလိုနဲ့
ဘာသာတရားဆိုတာ ကျနော်နဲ့ အလွမ်းဝေးတဲ့
အရာတစ်ခု ဖြစ်လာတယ်။ ဘာသာရေး
အယူအဆတွေကို လောင်ပြောင်တုတ်လေ့ရှိတဲ့
ဂမ်းတွေ၊ ရုပ်သိမ်းဒီယာတွေ၊ ဇာတ်လမ်း တွေကို
ကျနော်ပတ်ဝန်းကျင် ဖြစ်လာတယ်။
ဘာသာရေးသမားတွေနဲ့ ကြုံဆုံမှုတွေမျိုး ဆိုလို့
လမ်းလည်ကော့ငှာ သေတ္တာခုံရပ်ပြီး ကျမ်းစာတွေ
အော်ဟစ်ရတတ်နေပြီ တတ်တိုက်
“အရူးအမူးသမားတွေ”ပဲ ရှိတော့တယ်။
အချိန်ကြာလာတာနဲ့အမျှ ကျနော်တို့
ဘုရားမဲ့အယူအဆဘက်ကို ပိုမိုတိမ်းညွတ်လာပြီ။
‘ဘာသာတရားဆိုတာ လူတွေကို ထိန်းချုပ်နိုင်ဖို့အတွက်
အသုံးချလက်နက်တစ်ခုထက် မပိုပါဘူး’လို့
ယုံကြည်လာတယ်။

“ဘာသာတရားဆိုတာ အရူးတွေအတွက်ပဲ”

ဆိုတဲ့ ကျနော်သဘောထားအမြင်ဟာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊
စက်တင်ဘာ ၁၁ ရက်နေ့မှာ ပိုပြီးခိုင်မာသွားတယ်။
သွတ်ငွေတွေကို မျှော်ခြေပြောကြည့်နေတုန်း
ကုယ်မျက်လုံးကိုယ် မယုံနိုင်ရလောက်အောင် အထွတ်
အမြတ်ကလေး ရှောင်ရခဲ့တာ မှတ်မနေသေးတယ်။
ဘယ်လိုလူတွေကများ ဒါမျိုးလုပ်ရပ်ကွဲ
လုပ်ရက်နိုင်တာလဲ။ ဘယ်သူကများ ဒီလောက်အထွတ်
အမြတ်အဆမဲ့ လွန်ကျူးရက်နိုင်တာလဲလေ။
အဲ့ဒီအခိုက်တန်ဖာပဲ ‘ဘုရားသခင် မရှိဘူး’ ဆိုပြီး

ကျနော် သေချာသားတယ်။ ဒီအယူအဆကို
စွဲကိုင်လျက်နဲ့ပဲ ရှေ့ဆက်ကျနေတဲ့ဘဝကို ဖြတ်သန်း
ခွဲတယ်။

ဒီကနေစပြီး ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေကိုပဲ
အလေးထားပြီးစားပွေးတဲ့ (materialistic)
ဘဝနေထိုင်မှုပုံစံကို ကျနော် ခြေစုံပစ်
တုံးဝင်သွားတော့တာ ပါပဲ ။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တွေမှာ
သုံးဖုန်းနဲ့ပဲအတက် ရည်ရွယ်ပြီး
အလုပ်တွေကြိုးစား၊ ပိုက်ဆံတွေ စိုက်တယ်။
ဆွေးနွေးကာ မိန်းမ၊ အဝတ်အစားနဲ့ ရေမေးတွေမှာ
စိတ်နှစ်စိုင်း ငွေပုံအေသုံးပစ်ခဲ့ တယ်။ မိတူညီတဲ့
လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းတွေထဲ
ကျပြီးတဲ့သူငယ်ချင်းအုပ်စုပေါင်းစုံကြားမှာ
အရောင်ပြောင်းပတ်သင့်ညီတစ်ကောင်လို့
ဖြစ်လာတယ်။ ကျနော်ဘဝက အလုပ်လုပ် မယ်၊
အပျော်ရှာမယ်၊ အလုပ်လုပ်မယ်၊ အပျော်ရှာမယ်နဲ့ပဲ
တဝဲလည်လည် ဖြစ်နေတော့ တယ်။

ရှာဖွေမှု စတင်ခြင်း

တစ်နေ့မှာတော့ မိတ်ဆွေအသစ်တစ်ယောက်နဲ့
ဆုံမိတယ်။ သူတို့က မွတ်စလင်တွေပါ။ ဒါကပဲ
ဘာသာတရားနဲ့ ပြန်ထိတွေ့မယ့်
လမ်းစတင်ချဖြစ်လာတယ်။ ကျနော် ကုရ်အာန်ကို
လေ့လာ၊ သူတို့နဲ့ အကြိမ်ကြိမ်
အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးမူတော် ပြုပြီးနောက်မှာတော့
'ဘုရားသခင်မရှိဘူး' လုံးဝသေချာတယ်' ဆိုတဲ့ (hard
atheism) အမြင်ကနေ ကျနော်ရဲ့ သေချာမှုက
တစ်ထစ်လျော့ကျသွားတယ်။ မရှိမရာပါကဆိုတဲ့
(agnostic) အမြင်နဲ့ပဲ အချိန်အတိုင်းအတာတိုခံရထဲ
ယာယီနေထိုင်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့၊

ဘာသာတရားတွေအပေါ် ခါးသီးနေစိတ်ကိုတော့
စနစ်မရှိတော့တုန်းပဲ။ တစ်ခေါက်ဆိုရင် “ဘုရားသခင်
ဖြစ်ခိုင်း (ရှင်) တစ်ပါးပါး ရှိနေတယ်ဆိုတာ
ဖြစ်နိုင်ချေတော့များသားပဲ” ဆိုတဲ့အထိ ကျနော်
ပြောမခွဲမယထင်တယ်။ ဒါပေမယ့် အစလှာမလို
ဘာသာတရားမျိုးကို လက်ခံမယ့် အတိုက်တော့
ကျနော်မစဉ်းစားသေးပါဘူး။
တားမြစ်ချင်ချယ်ချက်တွေ အရမ်းများလွန်း ပြီး၊
အငြင်းပွားစရာတွေလည်း အရမ်းများတယ်လေ။
ကျနော်တို့ဘဝမှာ လုပ်ချင်တာတွေ
အများကြီးရှိသေးတယ်၊
မတစ်လင်တစ်ယောက်ဖြစ်သွားရင်
အဲဒါတွေအားလုံးအတွက်
အနှောင့်အတားကြီးဖြစ်သွားမှာမို့လို့ အနီးကို
ဆက်မတိုးခဲ့ပါဘူး။

ရုပ်ဝတ္ထုသက်သက်ဆန်တဲ့ (materialistic)
လမ်းစဉ်အတိုင်း ကျနော် ဆက်
လျှောက်လမ်းနေပေမယ့် ဒီအရာတွေအားလုံးမှာ
အဓိပ္ပါယ်မဲ့လန့်၊ ပန်းတိုင်မဲ့လန့်သလို
ခံစားနေရတာကိုတော့ ဥပေက္ခာပြု မထားနိုင်ခဲ့ပါဘူး။
ညှိပညာကတော့ ကျနော်က
စိတ်ဝင်တစားဆုံဆောင်ထားနိုင်ခဲ့တယ်။ "Through
the Wormhole"
ပညာပေးအစီအစဉ်တွေကို ကျနော် နှစ်သက်တယ်။
စကြဝဠာကြီးရဲ့ အလှတရားနဲ့ ကျယ်ပြောမှုကို
ပိုတန်ဖိုးထားတတ်လာစေသလို၊ တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ
ကျယ်ရဲ့ အရေးမပါမှုကိုလည်း
သိမြင်လာစေတယ်လေ။ ဘဝကတော့
အတတ်အကျတွေနဲ့ ဆက်လည်ပတ်နေတာပါပဲ။
ကျနော်ရော၊ ကျနော်ပတ်ဝန်းကျင်က လူတွေပါ
အခက်အခဲ တွေ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေ၊ နာကျင်မှုတွေနဲ့
စိတ်ဒဏ်ရာတွေကို ရင်ဆိုင်ဖြတ်သန်း နေကြရတုန်းပဲ။
ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းမှာ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့

ရူးနမ်းစရာသတင်းတွေကို ဖတ်နေရ တွန်းပဲ့။
ဒါတွေအားလုံးရဲ့ အဓိပ္ပာယ်က ဘာလဲဆိုတာကို
ကျနော်တို့ဆက်တိုက် မေးခွန်း မထုတ်နေဘဲနဲ့
မနေနိုင်ပါဘူး။

ကမ္ဘာအနှံ့

ကျနော်ရဲ့ လောကဗျာ ရောင်စဉ်တစ်ခုတည်းရှိပြီး
ညှိုးငွေ ဖွယ်ပြန်နေတယ်။ ကျနော်ရဲ့
စိတ်ဓါတ်တို့မှာ ကလည်း မီးတိမ်နက်တွေသဖွယ်
တိတ်တဆိတ် နေရာယူလာတယ်။ ဘဝအပေါ် ပိုပြီး
အသာမပြုဖြစ်လာပြီး၊ လောကရပ်စည်းစိမ် တွေရဲ့
ဘယ်အတွင်းအတာကမှ မပြည့်ဆည်းပေးနိုင်ခဲ့ဘူး။
သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ ပေါင်းရတာလည်း ပိုပြီး
သက်တောင့်သက်သာ မဲလာတယ်။ ဘဝကြီးက ထပ်မံ
တလဲလဲနဲ့ စိတ်ပျက်စရာ ပျင်းစရာကောင်းလာတယ်။
ကျနော် အဝေးကစနေရာကို ထွက်သွားဖို့
ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီ။ ပိုတဆံ တတ်နိုင်သလောက် စိမ်း
အာရှတိုက်တစ်လွှားကို (၁၈) လလောက်
ခရီးထွက်ထွက်ခဲ့တယ်။ ပစ္စည်းအားလုံးကို
ရောင်းထုတ်ပစ်ခဲ့တာမှ ကျောပိုးအိတ်
ခွပ်သွေးသေးတစ်လုံးစာကလဲ့ရင်
ပိုင်ဆိုင်မှုဘာမှမရှိတော့ဘူး။

အဲဒီကာလအတွင်း၊ အာရှတိုက်လွှားတစ်
ဘက်ကြီးကျောင်းတွေမှာ တည်းခိုတည်း
အကူဝင်လုပ်တယ်။ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်း
ဘာသာစုံအမျိုးမျိုးက လူတွေနဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး အပူရဲ့
အဓိပ္ပာယ်အကြောင်း၊ သေခြင်းတိရားအကြောင်း
ဘုရားသခင်နဲ့ ဘာသာတရားတွေ အကြောင်းကို
အများကြီးဆွေးနွေးဖြစ်ခဲ့တယ်။ ကျနော်မှာ

တာဝန်ခံရမယ့်အရာတွေ လည်း မရှိသလို၊ မဖြစ်မနေ
 သွားရမယ့်နေရာလည်း မရှိဘူး။ တစ်နေရာမှာ
 နေတာကြာ လို ဝှင်းလာပြီ။ ငြင်းငွေလာပြီ ဆိုရင်
 ပစ္စည်းတွေကောက်သိမ်းပြီး ထွက်လာ လိုက်တာပဲ။
 (၁၈) လိလုံးလုံးမှာ ဘဝကို ခန္ဓာစာနားအပြည့်
 ဖြစ်နေခဲ့တယ်။ နေသာတဲ့ ကျန်းတစ်ကျန်းမှာ 'ဘား'
 လေးတစ်ခုဖွင့်ပြီးလည်း နေခဲ့ဖူးတယ်။ ကျား၊
 ခြင်္သေ့နဲ့ ဝိကဝိလ ကောရင်းတို့ရောနှံတွေနဲ့လည်း
 အလုပ်လုပ်ခဲ့တယ်။ လပြည့်ပါတဲ့တော့ တက်တက်ထွက်
 တော့ရင်းနက်ထဲ ရွက်ဖျင်ထဲ
 ပျော်ပွဲစားလည်းထွက်တယ်။ ရေငုပ်တယ်။
 လွှမ်းမိုးလှတတွေရှိအိမ်မှာ ညအပ်တည်းပြီး
 ခရီးဆက်ခဲ့တယ်။ ဒီ (၁၈) လအတွင်းမှာ ရဲခွဲတဲ့
 သင်္ကဏ်ရင်သန်မဟာ ကျနော်ရဲ့
 အရင်သက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံးထက်ကို ပိုပါတယ်။

ငတ်မပြေ ဆားငံရေ

ဒီအတွေ့အကြုံတွေ အားလုံးက
 အံ့သြပျော်ရွှင်လွန်းဖွယ်ဆိုပေမယ့်လည်း ကျနော်
 ခံစားနေရတဲ့ 'နီဟိလစိဇေ'
 (ဘဝအရသာပျောက်ဆုံးမှု) ကို
 တုန်းလူနပ်စွန့်ငှမ်းတော့ မရှိခဲ့ဘူး။ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ
 ငါ့အဖြစ်ကို မျက်တစ်မှိတ်အတွင်း
 ပြောင်းလဲသွားနိုင်တယ်။ နေရာတစ်နေရာကို
 ချစ်ခင်တယ်တာမသွားရင်လည်း
 သိပ္ပံမကြာလိုက်ဘူး။ ရတနာရိုက် တွင်းချင်းဆိုသလို
 အဲဒီနေရာရဲ့ အမှောင်ဘက်ခြမ်းက လျှောက်ချက်တွေ
 ပေါ်လာ တတ်တယ်။
 ထိတ်လန့်ဆိုးရွားဖွယ်တွေအများကြီးကို

ကျနော်မျက်မြင်တွေ့ခဲ့ရတယ်။
ကြောက်မက်ဖွယ်လို့တိုချို့နဲ့လည်း
စကားပြောခဲ့ဖူးတယ်။

ဘဝနဲ့ လောကကြီးရဲ့ ရုပ်စွေးပေလီမတော့က
ကျနော်ရဲ့ မှာ ထုပြည့်ပြည့်ချင်း ရုပ်လုံးအသေးစွဲတဲ
ပေါ်လင်္လာတယ်။ အကောင်း၊ အဆိုးနဲ့
အကျိုးတန်တွတွေ အစုံ မြင်ခဲ့ရတယ်။
ဒါတွေအားလုံးကို နားလည်ရခက် ဖြစ်ခဲ့တယ်။
ယုံကြည်မှုစနစ်တွေမျိုးစုံနဲ့ အတွေးအမြင်တွေမျိုးစုံက
ဖင်ဆွဲကွဲတဲ့ "ဘဝရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ဆိုတာ?" အတွက်
ခိုင်မာတဲ့ ဖြေဆိုချက်တွေက ကျနော်ခေါင်းထိမှာ
ပြည့်အုံလို့ထွက်နေတယ်။ ဒါနဲ့
အဲဒီရည်ရွယ်ချက်ဆိုတာကြီးက
ဌာနကွဲရောရနေရဲ့လား၊ ကျနော်မသေချာပါဘူး။
ဒီအချက်မှာပဲ ရုတ်တရက် အတွေးတစ်ခု ဝင်လာတယ်။
ဒီအချက်အလက်တွေ အဖြေတွေက
အရမ်းများလွန်းအားကြီးတယ်။ ကျနော်မသေခင်အိမ်
ဒီအရာတွေအားလုံးကို စိစစ်လေ့လာပြီး
သုံးသပ်ဆင်ခြင်သွားနိုင်ဖို့ဆိုတာ လုံးဝမဖြစ်နိုင်တာ
တူစွာပဲ။ လူသားတွေအားလုံးစုပြီး
ဝင်တွေးတောရင်တောင် အချက်အလက်တွေက
မနိုင်မနိုင် များပြားလွန်းနေတာ။ ဒါက
တစ်ဌာနကတည်းနဲ့ ဒါတွေက ဘယ်လို
လုပ်နိုင်မှာလဲလို့ ကျနော်ကောက်ချက်ချ
ဖြေသုံးမလို့ကတယ်။ အစွဲအစပ်မကျ
ပြောင်းဆန်နေမတော့က အရမ်းများသလို
အပြောင်းအလဲတွေကလည်း
အရမ်းမြန်လွန်းနေတယ်လေ။ အခု ခဏမှာ
လူတစ်ယောက်ကို အရမ်းကောင်းသလို့ ထင်ရပေမယ့်၊
နောက်ခဏမှာပဲ သူရဲ့ ဆိုးရွားလွန်းတဲ့ပုံရိပ်တစ်ခု
ပေါ်ထွက်လာတတ်တယ်။ ဒီလိုကောင်းဆိုးသွယ်
ထိတ်လန့်ဖွယ်အမှုတစ်ခုကို ကိုယ်တိုင်
မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့လိုက်ရတာမျိုး၊ ဒါမှမဟုတ်

ကျွန်တို့ကိုယ်တိုင် အဲဒါရဲ့သားကောင်ဖြစ်သွားတာမျိုး
ကြုံရတတ်တယ်။ တစ်ခါ တစ်ခါလေမာ
ဆိုးရွားလွန်းသတိပေးတာနဲ့ တွေ့မိမယ်၊ ဒါပေမယ့်
အဲဒါနောက်ကယ်မှာ ဒီသူဟာ
အခုကအဲဒါကြီးတစ်ချို့ကို
ဖြတ်သန်း ကံတွေနေထိုင်ဆီတာ သိလာရတယ်။
ဒါနဲ့ သူ့အပေါ် ကိုယ့်ချင်းစာစွတ် ဖြစ်ရပြန်ရော။
အရင်တစ်ခါက နားလည်လို့လဲ ကိုယ့်ထင်လို့ကချန်မာပဲ
ကိုယ်ရဲ့ ယုံကြည်မှုတွေကို အပြင်းဆုံးကိုင်လုပ်ခဲ့မယ့်
ကိစ္စ တစ်ခုက ဘာ့ခန့် ပေါ်ရောပဲ။

အမှောင်ထုရဲ့ ကျော့ကွင်းထဲ

နောက်ဆုံးတော့လည်း ကျွန်တော်
စုထားဆောင်းထားခွဲတဲ့ ခရီးစရိတ်တွေ ကုန်ခမ်း
လာပြီမို့ အမိကို ပြန်ရပြီတော့တယ်။
ကျွန်တော်စိတ်ကျရှေ့ဂါက တဖြည်းဖြည်းနဲ့
ပြန်စွဲမူဝင်လာတယ်။ တာဝန်ယူစရာမရှိ၊ စိတ်မချမ်းသာတော့
နေထိုင်မပုံစံမှာ အချန်အကြာကြီး နေလာခဲ့ပြီမို့။
"ပုံမှန်" ကမ္ဘာကြီးထဲ ပြန်ရောက်လာခဲ့ရတာကို။
ပြန်အသားကျဖို့ အတော့လေး ခုကခံပါတယ်။
နောက်ဆုံးမှာတော့ စိတ်ကျရှေ့ဂါက
ပျံ့ပွင်းထွန်လာတာပဲ။ လူတွေနဲ့ရင်မဆိုင်ချင်တဲ့
စားရိက္ခာမနပ်စက် (social anxiety) ကလည်း
အပြင်းအထန် ခံစားခဲ့ရတယ်။ သူငယ်ချင်းတွေ
အများကြီးရဲ့ပေးမယ့် အားလုံးနဲ့
ကျွန်တော်အဆက်အသွယ်ဖြတ်လိုက်တယ်။ လူမှုကွန်ရက်
(social media) အကောင်အထည် ကလည်း
ဖျက်ပစ်လိုက်ပြီး၊ လိပ်ချောင်းဖက်သလို
ကိုယ်အခံလေးထဲမှာပဲ ပုန်းနေခဲ့တယ်။
သတင်းမှတ်တမ်းရုပ်ရှင် (documentary) တွေ

တစ်ခဲပြီးတစ်ခဲကြည့်မိရင်း လူသားတွေရဲ့
အဆိုးရွားဆုံးလုပ်ရပ်တွေကို အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ
မြင်တွေ့ခဲ့ရတယ်။ အင်တာနက်
အမှောင်ကမ္ဘာဘက်ခြမ်းကို အကြည့်ရောက်မိပြီး
လူတွေရဲ့ ဆိုးရွားလွန်ကျူး လွန်းမူတွေကို
တွေ့ခဲ့ရတယ်။ ကျန်ဆေးခေါင်းထဲမှာ မေးခွန်းတွေက
ချုပ်တည်းထား မနိုင်တော့ဘဲ ပင့်အံ့ထွက်လာတယ်။
"ဒီကမ္ဘာမှာ ဘာတွေတောင်များဖြစ်နေတာလဲ? ငါတို့၊
သတို့ လုပ်နေတာ အားလုံးက ဘာအတွက်များလဲ?
အဆိုးသတ် အဓပ္ပာယ်က ဘာလဲ?"...။

ဒီအထီးကျန်ကာလတွေမှာ အမှောင်ထုကြီးက
ကျနော့်ကို သူဝမ်းတိုင်းနဲ့အိုင်ထဲ တစ်စ
စပ်ယူဝါးမြဲနေတယ်။ သူ့ရဲ့ ဝိဝဿက်အတွင်းကနေ
ကျနော့်ရန်ဒီမထွက်နိုင်ခဲ့ဘူး။ သူဝမ်းတိုင်းထဲ
အနက်ရှိုင်းအဓိကမှောင်ဆုံး နေရာတိုရေတိုချိန်၊
ကျနော့်ဘဝရဲ့ လိမ္မက်သန်းခေါင်ယံအချိန်မှာ
ကျနော့်ထုစကိုယ်တည်း နာကျင်မှုနဲ့ အတေးတေးကွ
ထွေးပုံကရင်း၊ ဆိုးဆိုးနစ်နစ်အထီးကျန်နေမိတဲ့
မြည်းစမ်းရင်း၊ ဘယ်သူ့မှ စကားပြော နိုင်စမ်းမရ၊
ခစားနေရသမျှကို ရင်ဖိုင်နိုင်ဖို့ အင်အားတောင်
မကျန်တော့ချိန်မှာ၊ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းကလူတွေနဲ့
ကျနော့်ဆွေးနွေးထားဖူးခဲ့သမျှ 'ဘာသာတရားနဲ့
ဘုရားသခင် အကြောင်း' တာ ကျနော့်အတေးထဲကို
အစွဲအရဲခံဝင်လာတယ်။ အငတ်မိတ်ဆိုး
အခက်အခဲတုန့်လေးမှာ
တကယ်ရှိမှန်းတောင်မရေရာတဲ့အရာတစ်ခုဆီကို
ကျနော့် တိုင်တည်ဆုတောင်းခဲ့မိတယ်။ ဘယ်သူ့ကို
ရည်ရွယ်ဆုတောင်းနေမှန်း ကျနော့်မသိ ပေမယ့်
ထေ့ဘူယျဆန်ဆန်ပဲ
'အပြင်မှာလည်းကောင်းတည်ရှိနေ၊ ဒါတွေအားလုံးကို
လည်း ထိန်းချုပ်နေ၊ ရှိသမျှအရာအားလုံးရဲ့ အထက်
ရှုထုံးအမြင့်ဆုံးမှာလည်း ရှိနေတဲ့အရာတစ်ခု' လို့
မှန်းဆရည်ရှိပါပြီ။ အဲ့အရာဆီကနေ အကူအညီနဲ့

လမ်းညွှန်မှုအတွက် ကျနော်ဆုတောင်းခဲ့တယ်။
ဘယ်တုန်းဆိုမှ ဆုတောင်းနေမိန်း
ကျနော်သွေချာမသိသလို၊ ထိုသူလိုရည်ညွှန်းရမှာလား။
ထိုအရာလို့ ပြောရမှာလား၊ ဒါမှမဟုတ်
တခြားတစ်မျိုးမျိုးလားလည်း ကျနော်မသိပါဘူး။
ကျနော်ဆုတောင်းကို ကြားနိုင်မလားဆိုတာလည်း
ကျနော်မသိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့လည်း ကျနော်ဆုတောင်းခဲ့
ပါတယ်။

ကျနော်ရဲ့ ကိုးစားရာမဲ့ဘဝအခြေအနေ (godless
state)ဟာ ကျနော်ကို အပေါ်ကကင်းစင်မှုဆိုတဲ့
ဟာလာဟင်းလင်း လေဟာပြင်မောင်ကြီးထွဲ
ဆဲခေါ်ချသွား တယ်။ အပေါ်ကကင်းစင်မှု
တောင်ထိလို့အပ်နေတဲ့ စိတ်ဆန္ဒနဲ့ အဲဒီအပေါ်ကကို
မပေးစွမ်းနိုင်တဲ့ လောကကြီးတိုရဲ့ ကြားမှာ
ကျနော်အဖြေရှာမရ ဖြစ်နေခဲ့တယ်။ အမှောင်မှန်ဆိုး
အချိန်တွေမှာ ကျနော်ရဲ့ အတ္တလက္ခဏာ (identity)
တစ်ခုလုံးပါ လွင့်ပြယ်ပျောက်ဆုံးသွားသလို
ခံစားခဲ့ရတယ်။ ကိုယ်ကိုယ်ကို သိထားတဲ့ “ငါ” ဆိုတဲ့
အချက်အလက်အားလုံး၊ ကျနော်ရဲ့
“လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့မှု” တွေ အားလုံး အငြေ့ပျံ့လွင့်
သွားတယ်။ ဘာမှမဟုတ်၊ ဘယ်သူမှမဟုတ်တဲ့
သို့တစ်ယောက်အနေနဲ့ နတ္တအဖြစ်ပဲ ကျန်တော့တယ်။
တိတိယူလက်တွေကမှာ (reality)ဟာ အတေးထဲ
တစ်ခုစီမှ ရှိပုံလို့ပေါ်လာတယ်။ ကျနော်ဟာ
ဘာထူးခြားမှုတစ်ခုမှ မရှိသူတစ်ဦးပဲ။ ကျနော်ဘဝ
ဟာလည်း ဘာအရေးပါမှုမှ မရှိနေဘူး။ ကျနော်မှာ
သစ္စာစောင့်သိရလည်း ဘာမှ မရှိဘူး။ ဒီအချိန်မှာ
ကျနော်အတွက် တစ်ခုတည်းသော
တန်ဖိုးထားစရာအရာဟာ အမှန်တရား (truth) ပဲ။
မေးခွန်းတွေ၊ စောဒကတွေ အများကြီး
ထွေးပျံ့လျက်ပေါ့။

ဒီလိုနဲ့

ကမ္ဘာ့ဘာသာတရားကြီးတွေ

တစ်ခုချင်းစီအကြောင်းကို ကျနော် ပြန်လေ့လာ တယ်။
 ကျနော် အရမ်းသဘောကျခဲ့ဖူးတဲ့ ဘာသာဖြစ်တဲ့
 [censored] ဘာသာ အကြောင်းကို စူးစမ်းရင်း
 မနုဿဗေဒတက္ကသိုလ် [ထုတ်ဝေခွင့်ရရှိ] တယ်။
 စင်ကာပူတက္ကသိုလ် သွားသွားနေခဲ့ တယ်။
 တရားထိုင်ကျင့်စဉ်နဲ့ ထိုခြားအရာတွေအပြင်၊
 [အဲဒီဘာသာရဲ့ ခေါင်းဆောင် အကြောင်း]
 ဘဝသမိုင်းရာဇဝင်နဲ့ သွန်သင်ချက်တွေကိုလည်း
 ဖတ်ရှုလေ့လာခဲ့တယ်။ [censored]
 ဘာသာကိုလည်း စုံစမ်းခဲ့တယ်။ Ram Dass တို့၊
 Eckhart Tolle တို့လို ခေတ်သစ် နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ
 သင်ပြပေးသူတွေကိုလည်း စုံစမ်းလေ့လာခဲ့တယ်။
 ဒီလိုနဲ့ ကျနော်ဟာ နာမ်ပိုင်း၊ လောကုတ္တရာပိုင်း
 ဆိုင်ရာ အယူအဆတွေအပေါ် သဘောထား
 ပိုပြီးပျော့ပြောင်းလာတယ်။ ဘုရားမဲ့သံသယဝါဒီ
 (atheistic/agnostic) တို့ရဲ့ အယူအဆ တွေအပေါ်
 သံသယဖြစ်လာစေမယ့် အံ့တွေအကြံတချို့ကိုလည်း
 ရခဲ့တယ်။ ကျနော် ကိုယ် ကျနော်
 အပြောင်းအလဲတစ်ခု ဖြစ်နေပြီဆိုတာ
 ခံစားနေမိပါတယ်။

လင်းရောင်ခြည်

ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောရရင် အစ္စလာမ်က
 ကျနော်ရဲ့ ရွေးချယ်စရာ စာရင်းထဲမှာ ထည့်သွင်း
 မဟုတ်ဘူး။ အင်မတန် (controversial) ဖြစ်လွန်း၊
 အပြောခံရလွန်းတဲ့
 ဘာသာတရားတစ်ခုဖြစ်နေတာပဲလေ။
 မွတ်စလင်တစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ဆိုတာ အားစိုက်

ကြိုးစားမှုတွေ လိုအပ်လွန်းလှတယ်လို့ ခံစားခဲ့တယ်။
ဒါပေမယ့် ဘာသာတရားတိုင်းစီကို မျှမျှတတ
အခွင့်အရေးပေးချင်တာမို့ အခွင့်အလမ်းလည်း
လေ့လာခဲ့တယ်။ ကုရ်အာန်ကို ပြန်ဖတ်ကြည့်ပြီး
တမန်တော်မဟုတ်မီ အဆွေသဟာဝကတွေရဲ့
ဘဝဇာတ်ကြောင်းကို စတင်လေ့လာခဲ့တယ်။

စာအုပ်တွေ ဖတ်တယ်၊ ဗီဒီယိုတွေ ကြည့်တယ်၊
ဟောပြောပွဲတွေ၊ နားထောင်တယ်။ ဒီကာလတွေမှာ
ကျွန်တော်အချိန်တွေအားလုံးကို
ဒီလိုရာဖွေလေ့လာမှုမျိုးတွေမှာပဲ မြှုပ်နှံထားလိုက်ပြီ။
လက်လှမ်းမီနိုင်သမျှ အချက်အလက်တွေအားလုံးကို
အားကန့် ရာဖွေလေ့လာခဲ့တယ်။ ဒီလို နှိုင်းယှဉ်
ဖြန်ကြက်လေ့လာလေ့လေ၊ တခြားအရာတွေ
အားလုံးထက် အခွင့်အလမ်းအပေါ်ကို ပိုပြီး
စိတ်ညှန့်လာလေလေပါပဲ။

ဒီလိုဖြစ်လာတာက
စိတ်မော်စရာပါ။ ကျွန်တော်အတွက်
ကြောက်ရွံ့နေတာမို့လို့။
တခြားဘာသာထွဲစုံရသေးတာ ကျွန်တော် ဝင်မရ
ဘာမှသိပ်ပြီး စိတ်ဒုက္ခရောက်စရာ မရှိဘူး။ ကျွန်တော်
[Censored] ဘာသာကို စပ်စုစမ်းကျင့်နေတာနဲ့ကဆို
လူတွေက ဘာ ပြဿနာမှ လာမူရာဘူး။ ဒါပေမယ့်
အခွင့်အလမ်းကျတော့ အလွန်မဟုတ်ဘူး၊ တမန်တော်
နေထိုင်မှု။ အခွင့်အလမ်းဟာ မိမိယာတွေရဲ့
အဆုံးမင်ဒေါက်ထောက်ကြည့်မှုကို အရေးဆိုနေ
ရသလို၊ မတစ်လင်တွေဆိုင်လည်း နာမည်ဆိုးနဲ့
ရွက်ကြားနေတယ်။ လူတွေအဖို့ “ငါလည်း
ဒီအုပ်စုဝင် ဖြစ်သွားပြီ” လို့ ပြောပြရမှာကို
ထွေးကြည့်လိုက်မိရုံနဲ့တင် ကျွန်တော်
ကြောက်နေမိတယ်။

အခုချိန်မှာ ‘အခွင့်အလမ်းဟာ မှားတယ်’လို့
ကောတချက်ချလိုက်နိုင်ဖို့ ဘယ်လို့
အကြောင်းပြချက်မျိုးမဆို တစ်ခုခုလောက် ကျနော်

ရာတွေခဲမယ်ဆိုရင် အရမ်းကို အဆင်သင့်မှာပဲ။
ဒါဆိုရင် သဘောမတူသူတွေရဲ့ ကဲ့ရဲ့ပြောစကား
(controversy) ပေါင်းစုံကို ရင်ဆိုင်နေစရာ
မလွှဲတော့ဘူး။ ဟလာလ်၊ ဟရာမ် လိုမျိုး
အမိန့်စည်းကမ်း မျိုးစုံကို လိုက်နာနေစရာ
မလွှဲတော့ဘူး။ ဝတ်ပြုရ၊ အစာရှောင်ရတာလို
တာဝန်တွေကို တကူးတက
လုပ်ဆောင်နေစရာမလိုတော့ဘူး။ [အများစု
ဘာသာတွေ] လွယ်ကူတဲ့
ဘာသာရေးစနစ်တစ်ခုခုကိုပဲ ကျနော်
လိုက်နာလို့မယ့်ဆိုရင် ရှေးဆက်ဘဝကို
အများကြီးပဲလွယ်ကူမှာ။ မဖြစ်မနေလုပ်ရမယ့်
တာဝန်စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်တွေ သိပ်မရှိနေဘူး။
အများအားဖြင့်ကတော့ ကိုယ့် "သဘောကျ" တဲ့ အချက်ကို
ရွေးပြီးလိုက်နာ လိုက်ရုံ ပဲလေ။

ဒါပေမယ့် ပိုပြီး ရလွယ်လှစွမ်းရာဖွေလေလေ၊
အလာဟ် တသွါရဲနေကြောင်း ပိုပြီး
သေချာလာလေလေ ဖြစ်နေတယ်။ ‘ဘုရားသခင်တာ
တစ်ဆူတည်းဖြစ်ကြောင်း’၊ ‘ကိုရ်အာနဟာ
ဘုရားသခင်ရဲ့ ရေးသားချက် ဖြစ်ကြောင်း’နဲ့ ‘မဟမ္မဒ်
(ﷺ) ဟာ တမန်တော် ဖြစ်ကြောင်း’ ပိုပြီး
စိတ်ချသေချာလာလေလေ ဖြစ်နေတယ်။ ပိုပြီး
သုံးသပ်စူးစူး လေလေ၊ ဒီအချက်တွေ
တစ်ခုချင်းစီတိုင်းက
အမန်တရားတွေဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ကိုယ်ကိုယ်ကိုယ်
ပိုပြီး ထပ်ဆင့်အတည်ပြုနိုင်လေလေဖြစ်လာပြီး၊
တခြားဘာသာတရား တွေ အယူဝါဒတွေရဲ့
ကန့်ကွက်အဆင်တူက ယှဉ်ကြည့်လိုက်ရင်
ကျေနပ်လောက်စရာ မရှိဘူးဆိုတာ
ကျနော်တွေ့လာရတယ်။ ကျနော်ဟာ
စိတ်တင်းကြပ်မှုအရတော့ မတ်စလင်တစ်ယောက်
ဖြစ်နေပြီဆိုနေမိမယ်။ အဲဒီလိုကြည့်မူကို အပြင်ပန်းမှာ
ထုတ်ယူလာနိုင်ဖို့ အဆင်ကတော့ ခက်ခဲနေဆဲပဲ။

ဒါပေမယ့်၊ အဲဒီအချက်ကို တွေးမိ လေလေ့
ကိုယ်ကိုယ်ကိုယ် ပိုပြီး ရှေးကြောင်ကြောင်နိုင်တယ်လို့
ခံစားရလေလေပဲ။ သေခြင်းတရားဆိုတာကို ကျနော်
ကောင်းကောင်း ရင်းနှီးနေပြီးသားပဲ၊ ကျနော်ဘဝရဲ့
နောက်ဆုံးနေ့ဟာ အချိန်မရွေး
ရောက်လာနိုင်တယ်ဆိုတာကိုလည်း ကျနော်သတိရ
နေတယ်။ တကယ်လို့ အဲဒီနေ့သွား
ရောက်လာခဲ့ပြီဆိုရင်၊ ကျနော်က အဲဒီနေ့အထိ
'ရှတာဒါ' သက်သေပြောချက်မပေးရဲသေး။
အမှန်တရားကို သက်သေမထွက်ဆိုခဲ့ရ
သေးဘူးဆိုရင်၊ အလွတ်အရင်မှတ်တို
ကျနော်ဘာပြောရမလဲ။ အရှင်ရဲ့ တည်ရှိမှုရယ်၊
ကုန်အာနိရယ်၊ တမန်တော်မှဟာမ္မဒ်ရယ်တို့ကို
ယုံကြည်လားလို့ မေးလာရင် မေးခွန်း အားလုံးမှာ
ကျနော်ရဲ့ အဖြေက "ယုံကြည်ပါတယ်" ပဲ ဖြစ်နေမှာပါ။
ဒါပေမယ့် "ဘာလို့ လိုက်နာမှုမပြုခဲ့လဲ၊
ဘာလို့ မှတ်စလင့်တစ်ယောက်အဖြစ် မခံယူခဲ့ရတာလဲ"
လို့ မေးလာရင် ကျနော်အဖြေက ဘာဖြစ်မလဲ။
သေချာပြန်တွေးကြည့်တဲ့အခါမှာတော့
အဓိကအကြောင်းရင်းက "ကျနော်ဟာ
သတ္တကြောင်သူတစ်ယောက်ဖြစ်နေပြီး လူတွေ
ဘာပြောမလဲဆိုတာကို ကြောက်နေလို့ပဲ" ဆိုပြီး
ကျနော်ဝန်ခံရလိမ့်မယ်။ ကျနော်ဟာ
ပျင်းရိသူတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး တဲ့ဖက်ပါဝင်လာမယ့်
တာဝန်တွေကို မယူချင်ခဲ့တာပဲ။ ကျနော်ဟာ
ရှေးမက်သူတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး မိမိရဲ့ ယုံကြည်မှုနဲ့
ခံယူချက်အပေါ် အဆုံးထိ မပြတ်တည်ရှိ၊
မဟောဆောင်ခဲ့ဘူး ဆိုတာတွေကို ဝန်ခံရလိမ့်မယ်။
ဒီအကြောင်းပြချက် တွေက (အလွတ်ရေမှာ)
ဘယ်လူမျိုးတောင်ဖြစ်နေမလဲ။ လိလောကကြီးနဲ့
လောကကြီး ထဲကအရာတွေကို
အလွတ်အရင်မှတ်ထက်ပိုပြီး
ချစ်ကြောက်မြတ်နိုးနေတာတာ

ရှေးမိက်ရာကျတယ်ဆိုပြီး ကျနော်
သွေတော့ပေါက်လာတယ်။ တူကယ်ဆို ကျနော်
ကယ်တင်က တပ်အပ်ယုံကြည်နေပြီလေ။
ဘာလဲသေးလို့လဲ။ ဒီလိုနဲ့ပဲ ကော်ကားမှာ တော
ကျနော်ရဲ့ ယုံကြည်မှုကို ထွက်ဆိုကြည့်ခဲပြီး
မွတ်စလင်တစ်ယောက်ဖြစ်လာ တော့တယ်။

ရှင်သန်ခြင်း

ပညာရှေ့ဆက်ရာမီးနေရင်းနဲ့ပဲ ဒီကိစ္စကို
နှစ်ပေါင်းများစွာ ကျနော်လျှို့ဝှက်ထား ခဲ့တယ်။
ပညာရှင်ဆရာတွေဆီမှာ သင်ယူတယ်။ စာအုပ်တွေ
ဖတ်တယ်။ တကယ့်လို တက်ရင်းနဲ့လည်း တစ်ဘက်မှာ
လေ့လာဆေးနွေးမှုတွေ ဆက်လုပ်ခဲ့တယ်။ နှစ်တွေ
ကြာလာတာနဲ့အမျှ ကျနော်ရဲ့ ယုံကြည်စိတ်ချမှု
ဝိုင်းလာပြီး ခံယူချက်တွေ ပိုခိုင်မာ လာတယ်။
ကျနော်ဘဝတွင်လုံး လုံးဝပြောငဲ့လဲသွားခဲ့တာက
သံတိုင်းမလက်တဲ့ အခါမှာလည်း အရမ်းကို
အံ့သြမှုတယ်။ အရင်က အဓိပ္ပာယ်ရသ
ပြောကဆုံးနေတဲ့ (Nihilism) ခံစားချက်ထဲ နစ်မြုပ်
မနေခဲ့ပေမယ့် အခုမှာတော့ သူ့ရဲ့ ဖမ်းစားမှုအတွက်
ပြန်ရောက်သွားဖို့ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်တော့သူလုပ်။
ကျနော်ဘဝကို အဓိပ္ပာယ်တွေ၊ ရည်ရွယ်ချက်တွေနဲ့
အလုပ်မက အောင်မြင်စွာ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ခဲ့ပုံဟာ
ဘဝမှာ ကျနော်တွေကြုံခဲ့ဖူးသမျှ ဘယ်အရာနဲ့မက
ယှဉ်လို့မရနိုင်ဘူး။ ကျနော် ဖတ်ကျော်ခဲ့ရ သမျှ
အရာအားလုံး၊ အကောင်းဖြစ်စေ၊ အဆိုးဖြစ်စေ
အားလုံးမှာ အကြောင်းအဓိပ္ပာယ် (purpose) ဆိုတာ
ရှိနေခဲ့ပြီ။ ဒါတွေကို ကျနော် ဘယ်လိုပုံနဲ့
ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းခဲ့လဲ ဆိုတာကပဲ

အဓိကအရေးပါကြောင်း လွက်ခံလာနိုင်ပြီ။
အခွလာမဲ့က လမ်းညွှန်မဲ့နဲ့ နေထိုင်မှုပုံစံတစ်ခုကို
ကုန်းလမ်းပေးအပ်ခဲ့တယ်။ အမားနဲ့ အမုန့်က
ခွဲခြားသဘောပေါက်ဖို့ ကုညီပေးခဲ့ပြီး၊ ကျနော်က
ငယ်စဉ်မှာ ဆိုးကျိုးပေးခဲ့တဲ့အရာတွေ၊ ကျနော်
ပတ်ဝန်းကျင်ကလူတွေကို
ဆိုးကျိုးပေးနေတဲ့အရာတွေကို
စည်းကမ်းထုတ်ပိတ်ပင် ထားတယ်။ ကျနော်တို့
နည်းစနစ်နဲ့ စည်းကမ်းသင်ပေးခဲ့တဲ့သူ
အလှူဟ်အရှင်မြတ်ကို သနင်၊ ဆက်သွယ်နိုင်ဖို့
ကုညီပေးခဲ့တယ်။ အရှင်နဲ့
အရှင်ရဲ့ သာသနာအကြောင်းကို ပိုသိ လာလေလေ၊
အရှင်ကို ကျနော်ပိုချစ်လာလေလေပါပဲ။
ဝတ်ပြုဆောက်တည်ရတာဟာ တဖြည်းဖြည်းနဲ့
ကျနော်အတွက် လွယ်ကူလာတယ်။ တစ်ခါတလေ
(ရှားရှားပါးပါး) ဝိတ်ပြုဖို့ ပျက်ကွက်မိသွားခဲ့ရင်
အဖိုးတန်အရာတစ်ခု လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးလိုက်ရသလို
ခံစားရလွှာတယ်။ ရမဇာနစ်လအတွက်
ပျော်ရွှင်စိတ်လှပရအောင် တတ်လာတယ်။
အလှူဟ်အရှင်မြတ်နဲ့ တမုန့်တော်ကို ချစ်မြတ်နိုးစိတ်
တညီနေကြတာ တစ်ခုတည်း ကြောင့်နဲ့တင် လူတွေက
အချိန်တိုလေးအတွင်း ချစ်တတ်လာတယ်။
ခဏလေးနဲ့ အံ့ဖွယ်သံယောဇဉ်တွေ
အတူတညီဆောင်ကိုနိုင်လာတယ်။ အခွလာမဲ့က
ကျနော်ကို မသွားစနဲ့ အသိုင်းအဝိုင်းတစ်ခု
ပေးခဲ့တယ်။ ကျနော်ရဲ့ ဘဝရှင်သန်မှုကို ပြန်ရစေခဲ့
တယ်။

မြင့်အောင်ဆိုရရင်၊ လောကုကြီးဟာ
အရှေ့အသွေးမဲ့နေရာကနေ ရုတ်တရက်
အရှေ့အသွေးခံလင် ခိုပြေတောက်ပ လာတာကို
ကျနော်မြင်လို့ရသလိုပဲ။ ကျနော်ရဲ့
စိတ်ကျရောက်ဆီရင်လည်း
အရှင်းပျောက်ကွယ်သွားပြီ။ တက်ကြွတဲ့ဘဝ၊ ခိုပြေတဲ့

ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးတွေ ပြန်အသက်ဝင်
 လာတယ်။ တစ်ချို့က အဓိပ္ပာယ်ရသလို ပျောက်
 (nihilistic) အမြင်တွေရဲ့ ဝါးမြဲမှုကြောင့်
 နက်ရှိုင်းတဲ့အမှောင်ထဲထဲ နစ်မြုပ်နေ ခဲ့တဲ့ကျန်တဲ့
 အစလှာမက ကယ်တင်လွတ်မြောက်စေခဲ့တယ်။
 ထူးဆန်းတာက ကျနော် ဒီကတော့ ကြုံနေရဆဲ၊
 ဆိုးရိုးနာကျင်မှုတွေကို ခံစားနေရဆဲဖြစ်ပေမယ့်၊
 အခုအခါမှာတော့ ဒီဒုက္ခတွေနဲ့လူက
 ချုပ်နှိပ်မှုတစ်ခုလည်း ရှိနေပြီလေ။ ဘီဝအိမ်ကီအိမ်တွေ
 အားလုံးမှာ အကြောင်းပြချက်တစ်ခုခု ရှိနေပြီ။
 တစ်ခါတလေ စိတ်ကပ်ကျမခံရင် တောင်
 မျောလင့်ချက်ကတော့ ဘယ်တော့မှ မဲသားတော့ဘူး။
 အမှောင်ထဲချောက်တိုင်း ထဲ ကျုံ့မိသွားဖို့အတွက်
 အလှာဟာအရှင်မြတ်ရဲ့ ကြီးကြပ် ကျွန်ုပ်တို့ပါအောင်သာ
 မြဲမြံစွာကိုင်ထားနေလုပ်ကိုင်တော့တယ်။

ကိုယ်တွေ့သင်ခန်းစာမှ စာတစ်အုပ်

တကယ့်သိလ်မှာ ကျနော် သင်ယူခဲ့တဲ့ ဘာသာရပ်က
 ဒဿနိကဗေဒ (Philosophy) ဖြစ်ပြီး၊ ကျနော်ရဲ့
 ဘဲယုစာတမ်းက “နီဟဲလစ်ဇမ် နဲ့ ဘီဝအိမ်”
 အကြောင်းပါ။ ဒီကိစ္စကို အသေးစိတ်ပြောဆိုချက်တဲ
 န်ရေး (Nietzsche) နဲ့ တခြား ဖြစ်တည်မှုရေးခမ်းရေး
 (existential) ဒဿနပညာရှင်တွေကို
 တွေ့လအတန်ကြာ ကျနော် ကြိုးစားလေ့လာခဲ့တယ်။
 ဒီလိုနဲ့ လူအဖွဲ့အစည်းအတွင်း ‘နီဟဲလစ်ဇမ်’ ကို
 ပေါက်ပွားစေတဲ့ ပြဿနာရင်းမြစ်တွေ၊
 ဒီခံစားချက်အမြင်က လူတစ်ယောက်ကဲ့သို့
 လူမီးမီးသားတို့အချို့မှာ ဖြစ်လာနိုင်မယ့်
 ဆိုးကျိုးဆိကတွေကို ပိုပြီးထူးထွင်းသဖြင့်

နားလည်နိုင် လာခဲ့တယ်။ ကိုယ်တိုင်လည်း
 ခံစားဖူးသလို၊ ဒီပြဿနာနဲ့ ရင်ဆိုင်နေရသူ
 များစွာနဲ့လည်း စကားဆွေးနွေးပြောခဲ့ဖူးတာမို့
 ဒီခေါင်းစဉ်တာ ကျနော် နှလုံးသားနဲ့ နားကပ်တို
 အကြောင်းအရာတစ်ခု ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ နှိပ်စက်လေ့ငဲ့
 ကို လူတွေကျော်လွှား နှိပ်စက်မှုအတွက်
 တစ်ထောင့်တစ်နေရာကနေ ပါဝင်ကူညီပေးနိုင်ဖို့
 ကျနော်တောဝန်ယူ ခဲ့ပါတယ်။ အစ္စလာမ်ဟာ ဒီအတွက်
 အဖြေဖြစ်တယ်လို့ ကျနော် ယုံကြည်ပြီး၊ ဘာ
 ကြောင့်တယ်လို့ဆိုတာကို ဒီစာအုပ်နဲ့ ပြသချင်ပါတယ်။
 (ဒါဟာ စာရေးသူရဲ့ အမှာစာ ကို
 ဘာသာပြန်ထားတာပါ။ စာအုပ်ရဲ့ ဘာသာပြန်ကတော့
 စောင့်ရပါဦးမယ်။ ဒီအထဲတစ်ခုတယ် ဆိုရင်တော့
 ကျေးဇူး အထူးတင်ပါကြောင်း
 အလေးအနက်ဆိုလိုက်ပါရစေနော်။)

YUSUF PONDER'S

NIHILISM & ISLAM: MY POISON & MY CURE

SAPIENCE PUBLISHING, 2023. (first edition).

Translated by **Yu Sha** (July 2026)